

ליאור באור החיים



דברי התעוררות משולב
בעובדות ואמרות מצדיקי הדורות
במעלת הלימוד בספר

אור החיים הקדוש

להערות והוספות, וכן לקבל את הגליון בדוא"ל, ניתן לפנות

weindesign27@gmail.com

הבהרה והתנצלות

יתכן מאוד שישנם כהנה וכהנה אמרות ופתגמים ממאורי הדורות, מאשר שיבחו והללו את יקרת וקדושת ספר אוה"ח הק', אבל מאחר שכקן כללי נמנעתי בכל חיבורי להעתיק דברים שאין להם מקור נאמן ומוסמך, וזאת מתוקף המציאות הכאובה שישנם רבים שמעתיקים ממלקטים שגם המה העתיקו ממעתיקים, ואחר בירור קצר נמצא לפעמים כי הם דברים שאין להם שחר, על כן קיימתי בעצמי דפס"ת מועט דפס"ת, וכל מה שהובא במאמר שלפנינו צוין לצדו מקור מוסמך. וטוב מעט בכוונה מהרבה שלא בכוונה.



✧ יקרת חשיבותו בעיני הבעש"ט ותלמידיו הק' זי"ע ✧

ספר אור החיים הק' נתקבל מזה שנות דור בכל תפוצות ישראל, וכולם ענו אחריו מקודש, אמנם הערצה יתירה מצאנו לו בפיהם ובלשונם של צדיקי הדורות שפסעו בעקבות מרן אור שבעת הימים הבעש"ט הק' זי"ע, שהפליגו עד מאוד בשגב קדושתו, ועודדו וזירזו לעסוק ולעיין בדבריו הקדושים והטהורים.

פוק חזי מה שכתב הרב החיד"א בשם הגדולים (מערכת ספרים, ערך א, אות נד) כהאי לישראל: "אור החיים" פירוש על התורה להרב המופלא חסידא קדישא מ' חיים זי"ע, ונדפס בווינצ'א סביב לחומש עם תרגום ורש"י, ושמענו כי עתה בפולניא הם מחשיבים אותו הרבה ונדפס עוד שני פעמים, ונתעורר זה על ידי שהרב החסיד קדוש מהר"י בעל שם טוב הגיד גדולת נשמת מהר"ח הנובר, עכל"ק.^א

עוד על הפלגת קדושת הספר בעיני מרן הבעש"ט זי"ע הביא הרה"ק ממנוקאמיש זי"ע (בספר חיים ושלום פרשת דברים) משמו, שהספר אור החיים הק' נכתב ברוח הקודש. וכן מצאנו בדברי הרה"ק מצאנו זי"ע (שו"ת דברי חיים ח"ב יו"ד, סימן ק"ה) שכתב בהאי לישראל: בעל אור החיים נשכנ"מ בודאי חיבר ספרו ברוח הקודש.^ב

א. על הקשר שבין מרן הבעש"ט הק' לבין מרן רבינו נודע כמה וכמה ענינים, וזאת הגם שמעולם לא נטראו זה עם זה, מרן אדמו"ר בעל בית אברהם זי"ע אמר (יוס' ז' של חג השעשועות שנת תרל"א) בשם זקינו מרן הסב"ק מסלאנים זי"ע בעל יסוד העבודה, כי דרך הבעש"ט הק' היה בבחינת נפש דוד, שהוא על ידי עבודת התפלה, ע"ד מאה"כ (ליכה ג, יט) נפשי שפכי כמים לבך נוכח פני ה', לעומתו היה רבינו האור החיים הק' בבחינת רוח דוד, ודרך העבודת שלו היה על ידי תורה, ואם היו נפגשים יחדיו היו ממשיכים את נשמת דוד המלך והיה מביאים עי"ז את משיח צדקינו, עכדה"ק. אכן ידוע כי הבעש"ט הק' ביקש לחונן עפר ארה"ק, אולם מן השמים עכבוהו (שער ישכר מאמרי חודש ניסן, שער אגדתא דפסחא, אות מו).

וכן ידוע (עי' ספר "נר המערכה" מעמוד של"ס ואלף, כמה וכמה גירסאות נזה) שבשבת קודש פרשת בלק ט"ו תמוז שנת תק"ג, יום הסתלקותו של רבינו, אחר שנטל הבעש"ט הק' זי"ע את ידיו לסעודה שלישית, ובצע מהחלה, נענה ואמר: "ככה נר המערכה".

ב. בהמשך דבריו יצא הדברי חיים בדברים כדרכונות אודות מלמד דרדקי שאמר שרבינו האוה"ח הק' לא חיבר את ספרו ברוח הקודש, ומסיק בדבריו כהאי לישראל: ולכן המלמד המכחיש רוח קדשו של אוה"ח הוא אפיקורס שאינו מאמין בגדולי הדור שהעידו עליו שהיה ראוי לרוח הקודש, והמלמד הזה כפר בעיקר רוח הקודש וליעג על דברי הש"ס וכו', ויפה עשיתם שלא עזבתם את בניכם בידו ויישר כוחכם בזה, עכל"ק.

עובדא נוספת שיש בה ללמד עד כמה היו חביבים ונערצים ספרי רבינו בעיני צדיקי הדורות מאורי החסידות, מספר כ"ק אדמו"ר מסקווירא שליט"א (גליון "בחצר הקודש", פרשת פינחס תשס"ח) שהגה"צ רבי נפתלי דייין ז"ל ששימש כדומ"ץ בעיר סקווירא, שהה פעם בעיר אדעס כאשר יצא לאור עולם הספר "ראשון לציון" מרבינו, והבחין שם בספר הנ"ל העומד למכירה, ומאחר שהיה הדבר לחשיבות גדולה בעיניו, הביט ועיין בו וביקש לרכוש אותו, אולם המחיר שהשית עליו המוכר ספרים היה למעלה מיכלתו, והניח את הספר מידיו.

בעבור כמה ימים בהם שהה עדיין באותו מקום, הרהר בדעתו בכך שכבר היה בידו ספר מהאור החיים הק', והאיך יסע לביתו בלעדיו, וגמר בנפשו לחזור ולרכוש את הספר, וכמה שיבקש ממנו המוכר יתן בעדו, אולם כאשר חזר לשם וביקש לרכוש את הספר השיב לו המוכר כי כבר מכרו לאדם אחר, ויצא משם בפחי נפש.

כאשר חזר לביתו סיפר את כל המאורע לפני הרה"ק רבי יצחק מסקווירא זי"ע, נענה הרה"ק ואמר לו כמתמה: "כ'פארשטיי נישט, מ'האט א ספר פון אור החיים אין די האנט און מ'לאזט עם ארויס?", כ'פארשטיי נישט וויאזוי דו האסט עם געקענט ארויסלאזן..."

ואכן הלימוד בספר הק' הזה הפך לנחלת המוני חסידים ואנשי מעשה במשך הדורות, שעסקו ונשתעשעו בדבריו הק' הבורחים והמאירים, וקבעו שיעורים תמידין כסדרן בלימוד זה, ואף החשיבוהו לראשון שבספרי החסידות, כפי שהתבטא הרה"ק מסקווירא זי"ע: "דער ערשטער חסידי'שע ספר איז אור החיים הקדוש" ("אמרות טהורות" – ראהמיסטריווקא, פרשת פקודי).

§ לימוד האור החיים הק' במחיצת רבוה"ק מסלאנים זי"ע §

גם במחיצת אבותינו ורבותינו הק' מסלאנים חיבבו והחשיבו את הלימוד באוה"ח הק' עד מאוד, כן בקודש מצינו בדברי כ"ק אא"ז מרן הסב"ק מסלאנים זי"ע בעל יסוד העבודה שכתב (באר אברהם, במכתבי קודש, עמוד של"ה) "הזוה"ק ואוה"ח מאירים נשמת האדם ועיניו".

כן סיפר החסיד רבי אשר ארקאוויטש זצ"ל, שמנהגו של כ"ק מרן אדמו"ר בעל בית אברהם זי"ע היה לעסוק באור החיים הק' בליל שישי, פעם נכנס אליו אחד כאשר היה חולה וחלוש, וראהו עומד ונשען על השולחן בשני ידיו ולומד אור החיים הק'.

עוד ידוע (אשרי האיש, עמוד ער) שכאשר חונן מרן הרה"ק הבית אברהם זי"ע את עפר ארה"ק בשנת תרצ"ג, טרם שנפרד ועמד להפליג לדרכו, שאל אותו הרה"ח ר' מרדכי שלמה וויינבערג ז"ל (בן כק"ז מרן אדמו"ר זי"ע) במה יוכל להתקשר אליו אחרי שנוסע, והשיב לו שילמוד כל יום פרשה חומש עם פירוש אור החיים. מאז אכן הקפיד ר' מרדכי שלמה להחזיק בחבל ההתקשרות בכל יום ויום חק ולא יעבור, ואף בזמנים קשים כשעסק בפרנסה ולא היה לו פנאי, היה לומד לכה"פ פרשה קטנה עם פירוש אוה"ח.

גם במחיצת כ"ק אא"ז מרן אדמו"ר זי"ע היה לימוד זה יקר ונעלה עד מאוד, והנה כי כן מצאנו בהדרכה שכתב לאחד (נחל איתן מכתבי קודש, מכתב לא) אודות לימוד זוה"ק, והשיב לו בלשון הזה: "זוהר בכלל הנך יותר מדי צעיר, אבל בכדי לטהר הנשמה במלים הקדושים תלמוד "אור החיים", שצדיקו של עולם מריון זי"ע אמר שאור התורה שבזוהר ישנו גם באור החיים ומטהר הנשמה, אבל יותר קל להבין קצת ובמילא זה נכנס יותר אל לב ומוח".

בן מצאנו עוד באחד ממכתביו הק' (ברכת אברהם מכתבי קודש, מכתב כה) בהאי לישנא: "תלמוד האור החיים פרשת אחרי קדושים, ותראה איך שתרגיש טובת וחביבת השי"ת אשר בחר בנו לעמו".

עוד התבטאות נשמעה מפיו אודות ספר אור החיים הק' (הובא בשמו בס' "נר המערב", עמוד תכט) שהמשיל את דברי רבינו למי שנוטל כמות גדולה של גרגירי קאווע ומהמיצוי שלהם מכין תמצית בצלוחית קטנה, כן הספר "אור החיים" הוא תמצית שיש בו הכל, ממדרשי חז"ל וזוה"ק ודרכי האמת.

חסידים ואנשי מעשה היו בקיאים בדברי רבינו בלשון קדשו

על גודל השקידה בדברי רבינו יעיד לפנינו מה שידוע על כמה מגדולי ישראל וחסידים מהדור העבר שהיו בקיאים בדברי רבינו בעל פה ממש, כמו הגה"צ רבי שמשון אהרן פאלאנסקי זצ"ל אבד"ק טעפליק שהיה שגור על לשונו כל פירוש האור החיים הק' בלשונו, ומסר שיעור בספר אור החיים הק' בעל פה.

בן מספרים ("נר המערב", עמוד תמט) שכאשר עלה הרה"ק רבי אברהם אלימלך מקארלין זי"ע להשתטח על ציון המצוינת של רבינו, ביקש אם יש בין הנוכחים מי שיוכל לחזור על לשון רבינו באור החיים הק', נענה החסיד רבי משה יוסף האלמובסקי ז"ל וחזר בעל פה קטע בלשונו של רבינו.

ובן סיפר לי זקני הרב משה וויינבערג שליט"א, שבנערותו זכה להסתופף במחיצתו של החסיד המרומם רבי משה בטלן [ווייס] זצ"ל (אודותיו ראה להלן בהערה שבתחילת שער "אור כי טוב") שגם הוא היה בקי בדברי רבינו בעל פה, והרבה פעמים כאשר אחד מהנוכחים בשיעורו היה מחפש ספר להביט בו, היו מוסר לו את ספרו והמשיך באמירת השיעור בעל פה.



טהרת הנשמה ותיקון הנפש בלימוד אוה"ח הק' ֿ

במשך הדורות קשרו צדיקי עולם סגולות והפלגות נפלאות בשבח ובמעלת הלימוד הזה, וכמו שהגיד הרה"ק רבי דוד משה מטשארטקוב זי"ע (דברי דוד, טשארטקוב, עמוד מד) בשם אביו הרה"ק מרדכי זי"ע שאמר: שכמו שבדורות הראשונים היה הזוה"ק מסוגל לטהרת הנשמה, כן בזמן הזה מסוגל לימוד האור החיים הק' על התורה לטהר את הנשמה.

הרה"ק מטשארטקוב הוסיף על זה, שמעת ששמע כן מאביו הק', נעשה אצלו כחוק ללמוד בכל שבוע את האור החיים הק' על התורה.

כמו כן מסופר (גליון "אור הצפון" מרשימות הרה"ח ר' אלימלך לערנער שליט"א, ו"נר המערבי" עמוד תב בשם הרה"ח ר' חיים נטע כץ ז"ל) שפעם שאל הרה"ק רבי יהושע מבעלזא זי"ע את אחד מהחסידים שהיה למדן וגם עסק במסחר, האם הוא לומד, השיב אותו חסיד כמתנצל, איך מוזאגן דעם רבי'ן, ווען איך האב צייט לערן איך א שטיקל גמרא, אמר לו הרה"ק, הנה בימים קדמונים היה יכול האדם להשלים את עצמו בלימוד הזוה"ק, כשנתמעטו הדורות השלימו עצמם בסה"ק חובת הלבבות, כשהלכו הדורות ונתמעטו עוד יותר השלימו עצמם בספר ראשית חכמה, אך כעת יכול האדם לבוא לשלימות על ידי הלימוד בספר אור החיים הק'.

ומה נמלצו לחיך מה שהתבטא הרה"ק רבי יצחק מסקווירא זי"ע: ווי קען א איד זעהן דער אור החיים אז מ'לערנט נישט דער "אור החיים" (ו"נר המערבי, עמוד תמג, בשם כ"ק אדמו"ר מסקווירא שליט"א).



עוד הפלגה נפלאה המלמדת על גודל תיקון הנשמה שזוכים על ידי הלימוד בסה"ק הזה, מספר כ"ק אדמו"ר מראחמיסטריווקא שליט"א מארה"ב (אמרות טהורות שמות, עמוד קצ) ששמע מהחסיד רבי משה בטלן [ווייס] זצ"ל שסיפר אודות

הרה"ק רבי חיים דוד דאקטאר מפיעטריקוב זי"ע, אשר בשנות נעוריו שימש כרופא ולא התנהג כשורה, ונעשה בעל תשובה ע"י הרה"ק רבי דוד מלעלוב זי"ע, ואח"כ הפך לתלמידו של הרה"ק הרבי מלובלין זי"ע, ונתעלה מאוד ונתפרסם כצדיק מפורסם ובעל מדריגה.

פעם אחת בערוב ימיו חלה ונחלש, ובא הרה"ק בעל תפארת שלמה מראדאמסק זי"ע לבקרו, ומצאו שוכב על הארץ ובוכה, וחשב התפארת שלמה שמסתמא בוכה על ימי נעוריו, ולכן ביקש לחזק את רוחו ואמר לו: איר דארפט נישט וויינען, והימים הראשונים יפלו (במדבר ו, יב), נענה הרה"ק רבי חיים דוד: "ראדאמסקער רב, זאגט נישט אזוי, יאך בין נישט מוותר אויף קיין איין מינוט פון די ימים הראשונים, יאך בין מאמין באמונה שלימה, אז אין דעם זכות וואס איך קען דעם אור החיים הק' בעל פה מיט'ן לשון, זענען אלע ימים הראשונים נתהפך געווארען אויף זכויות!".

כח ההשפעה העצומה בדברי רבינו

כח מעורר ונפלא מיוחד במינו ימצא כל הוגה בדברי רבינו, שדבריו הק' חודרים לעמקי הנפש, בקשר לכך יש לציין מה שאמר הרה"ק מקאברין זי"ע (אור ישרים, ערך הרה"ק מקאברין) שרבינו הכניס את כוחו בחיבורו, ויכול האדם להתפעל בלימוד ספרו הק' כמו שהיה שומע מפורש יוצא מפי קדשו.

מפאת כן מצינו הפלגות נפלאות מצדיקי ומאורי הדורות עד כמה גדול כח ההשפעה של דברי רבינו, הגאון רבי מאיר אריק זצ"ל אבדק"ק טארנא התבטא שבפעם הראשונה שלמד במשך שנה שלימה באור החיים הק', נהפך ויהי **לאיש אחר** (שפע חיים פרשת חקת תשל"ו).

כמו כן סיפר הג"ר אברהם חיים שפיצער זצ"ל אבד"ק אור החיים בבארא פארק ("מבוא ועד צאתו" שב"ק, עמוד רנב) שפעם אחת נכנס אצל הרה"ק מסקווירא זי"ע אודות בחור אחד שהיה פוחת והולך בעניני יראת שמים, ואמר לו הרה"ק: "מ'זאל לערנען מיט איהם איין פסוק אור החיים הק' און ס'זעט איהם אינגאנצען איבערדייען", וכן הוה.

עוד סיפור נפלא שהתרחש בימינו אנו, הובא בספר אמרות מהורות (שמות, עמוד קצ) שפעם אחת כאשר עורר כ"ק אדמו"ר מראחמיסטריווקא שליט"א ברכים אודות מעלת לימוד אור החיים הק', היה נוכח שם איש אחד שהחזיק בביתו אחד מן הכלים שאין רוח חכמים נוחה מהם, ולא היה יכול להתנתק ממנו, הלה נתעורר מדברי ההתעוררות, וקבע עצמו ללמוד אור החיים הק', ולא היו ימים מועטים עד שבא לביתו וזרק את הכלי, וכאשר שמע זאת האדמו"ר מראחמיסטריווקא

נענה ואמר בהתרגשות, הלא ההוא לא מצא בתוך דברי האוה"ח הק' שום מדובר מענין ההתרחקות מאותם הכלים, וא"כ האיך איפוא נתעורר מלימוד זה לזרוק את הכלי, אלא שכך אמרו צדיקים, שלימוד אוה"ח הק' משפיע קדושה על האדם ומזכך את הנפש, וממילא נשרש בו התעוררות לזרוק את הכלי.

מסוגל לאמונה

בן נשמע מפיהם של כמה מצדיקי דור האחרון כי הלימוד באור החיים הק' מסוגל לאמונה, כמו שמביא בספר ברכת אהרן (קארלין, עמוד רלא) שהרה"ק רבי יוחנן מקארלין סטאלין זי"ע היה מזרז ללמוד אור החיים הק', ואמר: "אין אור החיים איז דא אלעס, לומדות און חסידות, דאס איז א סגולה צוא אמונה".



סגולת הלימוד לישועות ורפואות

צדיקי הדורות אף תלו בלימוד האור החיים הק' סגולות לישועות ורפואות, וכמו שמוכא בספר אמרי פנחס (שער התורה, אות קלג) שפעם אחת חלה בנו של הרה"ק רבי פנחס מקאריין זי"ע, וקיבל על עצמו אביו הק' ללמוד בכל יום דף מהאור החיים הק' לרפואתו.

כמו כן מספר כ"ק אדמו"ר מראחמיסטריווקא שליט"א מארה"ק (מילין יקירין שנת תשס"ז, עמוד תקז) מה ששמע מיהודי מבתי הורנשטיין שמוצאו מעיה"ק צפת, סיפר על יהודי מעיה"ק צפת שהיה דרכו שלא לקדש על היין בליל שבת קודש עד שסיים ללמוד כל דברי האור החיים הק' על פרשת השבוע, ובשבתות כתיקונן היה עוסק בלימוד זה במשך ימי השבוע.

פעם אירע שבתו חלתה קשות ל"ע, ובמשך השבוע היה טרוד ולכן לא היה סיפק בידו ללמוד את האור החיים, וכאשר בא לקדש על היין בליל שבת, נזכר שעליו ללמוד את דברי האוה"ח, וכפי הנראה היתה אז פרשה ארוכה מאוד, ובכל זאת החליט שאף השבוע אינו מוותר על מנהגו הקבוע, ולא יקדש על היין עד שיסיים את חוק לימודו, ונתיישב ללמוד את כל דברי האוה"ח, וכאשר סיים לקדש על היין תיכף החלימה בתו ממחלתה והבריאה.



גם בימינו אנו זכינו לשמוע דברים מעין אלו, כפי שמספר הגאון רבי שלמה געשטעטנער שליט"א רב שכונת גבעת משה בעיה"ק ירושת"ו, ששמע מבעל המעשה – ת"ח מעיה"ק ירושת"ו, שבנו חלה והרופאים נלאו למצוא מזור למחלתו, עלה אותו ת"ח להשתטח על ציון קדשו של רבינו, וקיבל על עצמו ללמוד בקביעות באור החיים הק', ולא חלף זמן רב ובנו זכה לישועה למעלה מדרך הטבע וחזר לאיתנו באחד האדם.

והנה כעבור זמן מה הגיע לאזנו של אותו ת"ח ידיעה מעציבה אודות אברך יקר שבגין מחלת הצוקע"ר רח"ל התעוור בשני עיניו, ועלה לביתו והציע לו שינסה לעשות כמעשהו, אך אותו אברך לא שת לבו לדבריו, ויפג מלהאמין לו, אמנם אחר ריבוי הפצרות נענה להצעתו ועלו יחדיו להשתטח על ציון רבינו, שם שפך לבו כמים בתפלה ובתחנונים שיאיר ה' עיניו ויוכל להביט בהן בדברי האוה"ח הק'.

בשובו לביתו פתח אותו אברך את ספר אוה"ח הק', ולגודל פליאתו ראו עיניו את הנכתב, ואף שעדיין לא היתה ראייתו תקינה לגמרי, הרי שבמשך הימים הבאים השתפרו ראות עיניו, ושוב חזר לראות בעיניו כמימים ימימה, ויהי לפלא.

מסוגל לזרע של קיימא

כמו כן נודע על סגולת הלימוד באוה"ח הק' לזכות עי"ז לזש"ק, וכמסופר (באר הפרשה" פרשת בלק תשע"ז) על הגה"צ רבי הלל שלעזינגער זצ"ל, שלא נתברך בפרי בטן זמן רב אחרי נישואיו, והלך לדרוש אצל רופא גדול ומפורסם, והרופא הביע את חוות דעתו כי בדרך הטבע אינו רואה שיש אפשרות שיפקד בזרע של קיימא.

שם רבי הלל את פעמיו ועלה להשתטח על ציון המצוינת של רבינו בשיפולי הר הזיתים, שם קיבל על עצמו בדמעות שליש ללמוד בכל שבוע מתוך ספר אוה"ח הק', ולפליאת כולם נולדה לו בתו הבכורה במלאות שנה, וזכה להקים דור ישרים מבורך בחתנין רבנן, הלא הם, הגה"צ רב משה האלבערשטאם זצ"ל חבר הבד"צ דעדה החרדית ובעל דברי משה, הגה"צ רבי סנדר פריינד זצ"ל, והגה"צ רבי משה נחום שפירא זצ"ל.

עוד סיפור פלא אודות סגולת דברי רבינו להפקד בזש"ק, סיפר הגה"צ רבי דוד שפערבער זצ"ל, אבר"ק בראשוב ומח"ס שו"ת "אפרקסתא דעניא", כי אחר נישואיו חלפו כמה שנים ועדיין לא נפקד בזרע של קיימא, ונסע לשחר את פניו של הרה"ק בעל אמרי יוסף מספינקא זי"ע, ובקשו שיעורר עליו רחמים להיפקד

בדבר ישועה ורחמים, אמר לו הרה"ק שיכנס אליו למחרת בבוקר לאחר תפלת שחרית, וילמדו יחדיו קטע בספר אור החיים הק' שהוא מסוגל לבנים. ואכן עשה כמצוותו, ובסיום הלימוד הורה לו שילמד קטע זה בכל הזדמנות, והוסיף ואמר: "יוולד לכם בן זכר, ובעזה"י"ת אבוא בעצמי לשמש כסנדק בברית מילה".

מאז הרגיל את עצמו להגות בדברי רבינו שציוה עליו הרה"ק מספינקא, עד שאותו קטע היה שגור על פיו מילה במילה, ובכל עת מצוא שינן וחזר על הדברים.

לאחר זמן מה זכה להפקד בבן זכר למזל טוב, וביקש להודיע על כך להרה"ק מספינקא ולכבדו בסנדקאות, אלא שגם חותנו (הגה"צ רבי משה שטערן אבדק"ק פוליען ריסקיווא זצ"ל) השתוקק לכך, ובלית ברירה לא שלח להודיע להרה"ק על לידת בנו, וסבר שבהזדמנות יסע לספינקא ויתנצל על כך.

שבועות מספר אחר כך, תקפו את הרך הנולד ואת אמו חולי מסוכן, ותיכף שלח מכתב בהול לספינקא להזכירם לטובה, אולם בתשובה שהתקבלה בכי"ק של האמרי יוסף זי"ע לא הוזכר מאומה אודות הרך הנולד רק אודות אמו היולדת, ואכן ימים מספר עברו והתינוק שבק חיים לכל חי.

בעבור תקופה נסע שוב לספינקא כשהוא שבור ורצון, והגיש פיתקא דרחמי להפקד בזש"ק, הביט הרה"ק בקוויטל ואמר לו: "התכוונתי לעשות לך טובה", אבל השי"ת יעזור שמכאן ואילך יהיה לכם זש"ק", ואכן ברכתו התקיימה.

לימים כאשר פנה יהודי חשוך בנים אל הגה"צ מבראשוב ותינה לפניו את מר לבו, ביקש לסייע לו באותה סגולה שקיבל הוא מהרה"ק מספינקא, אלא שלפליאתו לא עלה בידו להזכר באותו קטע מדברי רבינו, זאת הגם שלצד גאונותו היו שמורים בזכרוננו ידיעות עצומות מכל חדרי תורה, ואילו קטע זה היה משנן מאות פעמים במשך תקופה ארוכה, ומאחר שהאמרי יוסף כבר היה בעלמא דקשוט, פנה לבנו הרה"ק בעל חקל יצחק מספינקא זי"ע, וביקשו לדעת האם גילה לו אביו הק' רז זה, וכאשר השיב לו שמעולם לא שמע מאביו סגולה כזאת, הבין הרב מבראשוב שסגולה זו אינה נחלת הכלל ("נר המערבי" עמוד תכ, בשם

כמה מקורות).

ספר אור החיים הק' מסוגל לשמירה בבית

בספר ערן ציון (לרבי ישעי' הלוי הארוויץ, נדפס בירושת"ו שנת תשי"ג) מביא (עמוד מב, בהג"ה) ששמע מאיש זקן וחסיד רבי מנשה מלמד ז"ל, שהרה"ק רבי פנחס מקאריין זי"ע

פקד על בנו הרה"ק רבי משה מסלאוויטא זי"ע, שבכל שנה ידפיס את הספר אוה"ח הק' ואז ינצל מכל צרה ר"ל, ובאותה שנה שלא קיימו בניו את פקודתו אירע להם העלילה והמסירה הידועה (אמנם יעוין בס' נר המערבי עמוד תס"ה, הערה 191, שהביא כמה וכמה פקפוקים בסיפור זה). עוד אמר בשם הרה"ק מקאריץ שספר אור החיים הק' הוא שמירה בבית.

🕒 זמני וסדרי הלימוד במחיצת צדיקי הדורות 🕒

באמור היו רבים מצדיקי הדורות מאורי החסידות קובעים עצמם לעסוק באוה"ח הק' כלימוד קבוע מדי שנה בשנה, בקשר לזה אף התבטא הרה"ק רבי מרדכי שרגא פייבוש מהוסיאטין זי"ע, שבכל שנה הוא רואה פירוש חדש בדברי האור החיים הק' (ספר יד אור החיים, עמוד שכו, בשם כ"ק אדמו"ר מראחמיסטריווקא שליט"א מארה"ב) לאור זאת ראיתי לנכון להציע בזה סדרי הלימוד במחיצת צדיקי הדורות.

מוצאי שבת

הרה"ק רבי יוחנן מראחמיסטריווקא זי"ע היה מתיישב תיכף אחר תפלת ערבית במוצאי שבת, ולמד את דברי האוה"ח הק' על פרשת השבוע הבא, ולא הבדיל על הכוס עד שסיים את כל הפרשה, ובפרשיות שהאריך רבינו בביאורו, הוצרכו להמתין זמן ממושך עד שסיים את לימודו, ולפעמים נמשך הדבר כמה שעות ("שופריה דרבי יוחנן", עמוד קכז).

ליל שישי

בספר קדוש ישראל מובא (פרק י"ד, אות ד) שהרה"ק בעל אהבת ישראל מוויזניץ זי"ע היה עוסק בלימוד אור החיים הק' בליל שישי מדי שבוע, ואם לא הספיק לסיים את הסדרה, היה ממשיך את לימודו בשבוע שלאחריו, ובכל אופן התאמץ לסיים את הספר מדי שנה בשנה. תוך כדי לימודו היה מציין מראי מקומות וציונים על דברי רבינו.

גם הרה"ק רבי שמעון נתן נטע מלעלוב זי"ע היה קובע שיעור בספר אור החיים הק' כל ליל שישי, והיו פניו הק' מאדימות בלהב אש קודש בעת שלמד בדברי רבינו. ואף הפליא והתבטא פעם כי יש משפט קדימה לקנות חומשים עם אור החיים הק' מלקנות טלית ותפילין, כי טלית ותפילין יוכל לשאול ממי שירצה, ואילו חומש עם אור החיים אינו נמצא בין כולם (ספר "פניני אור", עמוד יז, ששמע מכ"ק אדמו"ר מלעלוב ירושלים זי"ע).

כמו כן הורה הרה"ק רבי אברהם אלימלך מקארלין זי"ע לאנשי שלומו שיעסקו בלימוד אור החיים הק' בליל שישי, וכמו שהביא בספר ברכת אהרן (עמוד

קפא) שבביקורו בארה"ק בחורף שנת תרצ"ג, נכנס בליל שישי פרשת ויחי אחרי שעסקו הציבור בלימוד אוה"ח הק' ושאל אם כולם באים בתמידות, ונענה: דאנערשטיג באנאכט מוזין אלע לערנען "אור החיים". וסיפר הרה"ח רבי מנשה ראזענפעלד זצ"ל (הובא בשמו בספר פניני אור, עמוד יד) שלפעמים היה הרה"ק מקארלין מצטרף בעצמו לשיעור אוה"ח הק' שהתקיים בבית מדרשו.

ערב שבת קודם תפלת מנחה

בספר צוואה מחיים (אות סז) מביא שבמשך כמה שנים היה מנהגו של הגה"ק רבי חיים פאלאנ' זי"ע ללמוד בערב שבת קודם מנחה גדולה בספר אור החיים הק' על הסדר בכנופיא דרבנן.

לפני קבלת שבת

הרה"ק רבי מנחם מענדיל מדעעש זי"ע בעל מעגלי צדק, נהג למסור שיעור בין מנחה לקבלת שבת בספר אור החיים הק' (קובץ "נחלת צבי" קובץ ו, עמוד סב).

ליל שבת לפני עריכת השולחן

הרה"ק מקאפיטשניץ זי"ע סיפר על הרה"ק רבי דוד משה מטשארטקוב זי"ע, (דברי דוד טשארטקוב, הערה כד) שבכל ליל שבת קודש קודם שיצא לעריכת השולחן למד את פירוש האור החיים הק' על סדר פרשת השבוע, ולפי אריכות פירוש האור החיים הק' על הסדרה, ידעו החסידים באיזה זמן יכנס הרבי לעריכת השולחן.

ביום השבת

הגה"ק רבי שלום מרדכי הכהן שוואדראן זי"ע המהרש"ם מברעזאן היה נוהג להתעכב ביום השבת אחר תפלת מוסף עד שפנו כל הנוכחים לביתם ועסק בלימוד חורש"י ואור החיים הק' (קונטרס "בן יכבד אב" שבהקדמת ספר תכלת מרדכי).

בכל יום

ב"ק אדמו"ר רבי דוד חי אבוחצירא שליט"א מספר על זקינו הרה"ק רבי ישראל אבוחצירא זי"ע הנבא סאלי, שלא עבר עליו יום שלא עסק בזוה"ק ובאור החיים הק', וכאשר היה בא בימים וקשתה עליו הקריאה, היה מבקש שיקריאו לו מתוך הספר, ומדי שבוע היה לומד את כל דברי רבינו באותה סדרה ("נר המערב", עמוד תמו).



עמו במהיצתו

לסיום המאמר אציין עוד סיפור נפלא שסיפר הרה"ח רבי נחום מרדכי פרום זצ"ל (ספר אמרו צדיק, - האסיאטין, עמוד 306) המעיד על הזכי' הגדולה של העוסק בדברי רבינו האור החיים הק', שבליל שבת קודש שבת סליחות שנת תרפ"ח, התגלה אליו בחלום אביו הרה"ח רבי ברוך מנשה זצ"ל, ושאל אותו מדוע אינו עולה להשתטח על ציונו, ולבקש ממנו שיעתיר עבורו ועבור משפחתו, ותמה בפניו בנו האיק אבוא על ציונך מאחר שהנך קבור בסקווירא, ואילו אני דר כאן בתל אביב.

בסיום החלום אמר לו אביו מאחר שזכיתי ללמוד תמידין בסדרן באור החיים הק', זכיתי לעלי', ובעת הנני נמצא במערתו של האור החיים הק' שבהר הזיתים. ואכן למחרת ביום א' דסליחות קם רבי נחום מרדכי ונסע להשתטח על ציונו של רבינו בהר הזיתים, ויהי לפלא (ובספר נר המערבי עמוד שס"ח, הביא עוד כמה עובדות בסגנון

זה).

כי הם חיינו ואורך ימינו ובהם נהגה יומם ולילה



הפצת הקונטרס לזיכוי הרבים

לקראת יומא דהילולא קדישא

של רבינו האור החיים הקדוש זי"ע

נתנדב על ידי החפץ בעילום שמו

לעילוי נשמת הרה"ק המפורסם, עמוד העבודה

כ"ק מרן רבי משולם פייש זצוק"ל

בהרה"צ רבי מרדכי זצוק"ל

אדמו"ר מטאהש

שהיה דבוק מאוד ברבינו בעל ההילולא

ואף קרא את שם קהלתו בקריה נאמנה שכווננו ידיו

על שמו ולזכרו של רבינו האור החיים הקדוש

נלב"ע ז"ך מנח"א שנת תשע"ה לפ"ק

נשמה לב לבקשה

אוצר בלום במשנתו של מרנא ורנא

האור החיים הקדוש

ליאור באור החיים

דברי התעודות משולבים בעובדות ואמדות
מצדיקי הדורות במעלת לימוד האור החיים הק'

אור כי טוב

ולקוט ניצוצי אורה מצדיקי הדורות
אודות דברי רבנו

נשמת חיים

ציצים ופרחים
בשילוב ביאורים ועיונים בדבריו הק'

אורחות חיים

מאמרים ושיחות
במשנתו הטהורה



מעמל וראו כי טוב ה'

ניתן להשיג בחנויות הספרים או במספר: 0044.790.3588.738

